

Verslag vergadering Adviescommissie Cultuurhistorie 19 januari 2017

Aanwezig

Voorzitter	Wethouder Gabriëls
Secretaris	Mevrouw Jongeling
2 <sup>e</sup> secretaris	De heer Truyen
Commissieleden	Mevrouw Beckers, de heren Van den Berg, Bukkems, Kremers, Lammeretz en Verhaag

**1. Opening**

De voorzitter opent de vergadering om 15.15 uur in de B&W-kamer.

**2. Vaststellen agenda**

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

**3. Vaststellen verslag van 8 december 2016 en actielijst**

Het verslag en de actielijst van de vorige vergadering worden ongewijzigd vastgesteld. Er zijn geen vragen of opmerkingen bij het verslag.

**4. Mededelingen organisaties**

**a. Molenstichting Weeterland**

De heer Van den Berg meldt de volgende punten:

- Het jaarverslag is in de maak en er zijn al cijfers bekend over 2016. De molens zijn 259 dagdelen open geweest en trokken in totaal 4.658 bezoekers. Het totaal aantal door vrijwilligers bestede uren is vanwege ziekte en enkele technische problemen iets lager dan in 2015. De vrijwilligers hebben ongeveer 2,5 Fte tijd en energie gestoken in de vier gemeentelijke molens. De woensdagmiddagopenstelling van molens is minder bezocht vanwege het continuïrooster dat de scholen hebben ingevoerd. Dit heeft ook consequenties voor vrijwilligers die tevens opa of oma zijn en oppastaken hebben.
- Er is een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd, waarbij een 8,7 is gescoord. 53% van de bezoekers was nog nooit op een molen geweest, 61% van de bezoekers komt uit Weert, er zijn vrij weinig jongeren onder de bezoekers. Molens worden door brede doelgroepen bezocht, bijvoorbeeld ook via speurtochten zoals geocaching. Kan een molen ook worden gebruikt als escaperoom?
- Op 31 januari vindt inspectie van de 4 gemeentelijke molens plaats voor het nieuwe zesjarige onderhoudsplan en subsidieaanvraag.
- Drie molens zijn aangemeld voor NL Doet (10 en 11 maart).
- Op 10 juni is in Tungalroy een speciale molendag bij de start van kermis daar.
- Bij de ontwikkeling van een molenfietskaart voor het gebied Kempen~broek is (financiële) medewerking van diverse Belgische gemeenten. Draagt Weert ook bij? Dit wordt nagegaan bij de beleidsadviseur toerisme.

**b. Peel, Maas & Kempen**

De heer Bukkems informeert of de informatieborden archeologie Molenakker nog bestaan. De heer Truyen weet dat de borden in 2000 verloren zijn gegaan, maar dat de teksten nog wel beschikbaar zijn. Hij wijst er bovendien op dat de informatie uit de opgravingen van Laarveld, Roeven, Kampershoek en Hoebenakker (in totaal meer dan 40 ha.) één samenhangend geheel vormt met de informatie van Molenakker. Dit gebied, dat het provinciaal archeologisch aandachtsgebied 'Eiland van Weert' vormt is eveneens onderwerp van de NOaA (Nationale Onderzoeksagenda Archeologie).

PMK pleit voor het terugbrengen van de borden omdat deze meer attentiewaarde hebben dan bijvoorbeeld een QR-code. Hij verzoekt dit punt mee te nemen in de Erfgoedvisie, in het verlengde van de Museumvisie te realiseren of op te nemen in de uitwerking van de Landschapsvisie. Bij voorkeur pakkende informatie in verantwoorde vormgeving met een

verdiepingsslag via de website van het Erfgoedcluster (ook in het Engels). De mogelijkheden worden nagegaan bij de vakambtenaren.

#### **c. Heemkundecomité Stramproy**

De heer Verhaag meldt dat een klusploeg voor de realisatie van het toilet bij de St. Jansmolen is gevormd. Aanstaaende maandag is er een gesprek met de heer Sebregts van de woningstichting over de mogelijkheden voor tijdelijke opslag van goederen van het heemkundecomité.

De activiteit op 18 december jl. met 850 schapen en het verhaal van Bolle Jan was zeer geslaagd en heeft ruim 2.000 belangstellenden getrokken, plus goede publiciteit.

#### **d. Aldenborgh**

De heer Lammeretz kondigt aan dat 20 januari om 19.30 uur bij Dennenoord een voorbeschuiving wordt gegeven van het tweede deel van het boek over inwoners van Altheert en Keent. Bij dezelfde gelegenheid wordt een lezing gehouden over de geschiedenis van de kazerne.

#### **e. Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap**

De heer Kremers heeft geen nieuws.

### **5. Mededelingen gemeente**

#### **a. Erfgoedprijs 2016**

De prijsuitreiking op 16 december jl. is uitstekend verlopen in de theaterzaal van theater de Huiskamer. Winnaars ex aequo met allebei 139 stemmen waren de Vier Jaargetijden Tungelroy en het Bakhuis bij de Nijverheid in Stramproy. In totaal zijn er 525 stemmen uitgebracht; dat is tweemaal zoveel stemmen als vorig jaar. Belangrijkste doel, namelijk het genereren van aandacht en waardering voor erfgoed en vrijwilligers, is goed geslaagd.

#### **b. Voortgang waterput Markt**

Peter Verheijen van de afdeling Onderwijs, cultuur, sport en welzijn (OCSW) is projectleider van de waterput. Een werkgroep is geformeerd en een plan van aanpak wordt opgesteld. In het kasteel op de Biest bevindt zich een vergelijkbare waterput in vrij originele staat. Deze kan als voorbeeld dienen voor reconstructie.

Er moet nog overleg met de aanpalende ondernemers worden gevoerd en er moet rekening worden gehouden met calamiteitsroutes. De kosten voor het archeologisch onderzoek en het opgraven van de put, tot een diepte van 3 meter, zijn in beeld gebracht. Dieper gaat veel meer kosten in verband met bronbemaling en stutten.

Archiefonderzoek heeft onder meer opgeleverd dat er rond 1830 een putmeester was om de put zuiver te houden. Er zijn echter nog geen historische afbeeldingen (vroeger dan de 19<sup>de</sup> eeuw) bekend van de Markt waarop de put staat, zoals in Den Bosch. Mogelijk zijn er niet gelokaliseerde prenten van bijvoorbeeld Jan de Beijer. De vrijwilligers van de Aldenborgh worden gevraagd om medewerking in deze zoektocht.

Planning is een voorstel voor te leggen aan de raad in mei en in het 4<sup>e</sup> kwartaal van 2017 uit te voeren.

Als alternatief wordt geopperd een kunstenaar een hedendaagse variant te laten ontwerpen. Daarnaast moet rekening gehouden worden met het structurele onderhoud.

#### **c. Archeologie**

De heer Truyen meldt de volgende punten:

- Bij Rakerstraat 19 is inventariserend veldonderzoek gedaan. Er is een afgetopte AC-horizont is aangetroffen. De grondversturende werkzaamheden worden wel gemonitord.
- Bij Pelmersheideweg 18 is in 1992 gediëpploegd met een panter ploeg bij de ruilverkaveling. Daardoor is de ondergrond tot 1.50 m geroerd. Eventueel aanwezige archeologie is daarbij waarschijnlijk voor een groot deel verstoord. Ook hier worden de werkzaamheden gemonitord.
- Bij de Heihuisweg (Centrale Zandwinning CZW) wordt in het noordwestelijk deel een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven uitgevoerd. Als daar aanleiding voor is kan het onderzoek worden uitgebreid tot een opgraving.
- De aanleg van een bouwput bij de nieuwbouw aan de Kievitspeelweg 38 wordt gemonitord.
- Voor de herontwikkeling van verpleeghuis St. Martinus aan de Emmasingel/Vogelsbleek wordt een quick scan uit gevoerd.

#### **d. Mededelingen van de voorzitter**

De voorzitter meldt dat Weert dit jaar weer meedoet met het Limburg Festival. Dit zijn voorstellingen op bijzondere locaties, bijvoorbeeld bij de winnaars van de Erfgoedprijs.

Bij de Stationstunnel wordt gewerkt aan een oplossing met behulp van verlichting. En er is een kans dat het derde deel van de geschiedschrijving van Weert toch gemaakt kan worden.

## **6. Voortgang oprichten Erfgoedstichting**

De heer Kremers meldt dat notaris Veugen concept statuten heeft opgesteld voor de Erfgoedstichting. Er zijn drie bestuursleden bereid gevonden. De akte zal 6 of 7 februari passeren. Daarna is de deponering bij de Kamer van Koophandel, het openen van een bankrekening en aanvragen van de ANBI-status. De gemeente neemt de kosten van de oprichting voor haar rekening. Er is echter ook een startkapitaal nodig. De commissie adviseert ook bestuursleden te werven buiten het geijkte kringetje van erfgoedorganisaties.

## **7. Erfgoedverordening 2017**

Per 1 juli 2016 is de nieuwe Erfgoedwet van kracht geworden. Op basis daarvan is een aangepaste gemeentelijke erfgoedverordening opgesteld.

Naar aanleiding van de conceptversie van de Erfgoedverordening 2017 wordt opgemerkt dat B&W archeologische monumenten kan aanwijzen. De commissie verzoekt om zoveel mogelijk monumenten aan te wijzen, op die manier kunnen deze ook voor het grotere publiek ontsloten worden. De heer Truyen zal een voordracht doen voor vijf stuks. Daarbij wordt het advies van deze commissie ingewonnen.

De voorzitter oppert of ook immaterieel erfgoed in de verordening kan worden opgenomen; dat zou baanbrekend zijn. Daarbij wordt gedacht aan de Rogstaekerslegende, kermis, Antje van de Statie, smokkelaars, beiaardspel, het Weerter dialect enzovoorts. Mevrouw Jongeling zal nagaan of dit mogelijk is.

Een van de nieuwe mogelijkheden van de Erfgoedwet is het optreden tegen passieve verwaarlozing bij rijksmonumenten. Een concreet geval hiervan is de St. Odamolen. Daarbij is het erg moeilijk om in contact te komen met de eigenaar. De commissie stelt voor indien nodig de burgemeester hulp te vragen.

De commissie stemt in met de voorliggende versie van de verordening en is warm voorstander van het opnemen van immaterieel erfgoed in de verordening.

## **8. Terugkoppeling uit Monumenten-welstandscommissie (5 en 19 januari 2017)**

Mevrouw Beckers licht kort de nieuwe werkwijze vanaf 1 januari 2017 toe. In de Monumenten-welstandscommissie (MWC) worden naast de plannen voor monumenten ook die in de beschermde stads- en dorpsgezichten behandeld. Alleen van de monumenten zal in deze commissie verslag gedaan worden.

Voor de vergadering van 5 januari waren er geen monumenten geagendeerd. Op 19 januari heeft een eerste kennismaking met het project Les Beaux Champs (Lozerweg 118) plaatsgevonden. Dit is een zeer vervallen 19<sup>e</sup>-eeuws landhuis met bakhuis (beide rijksmonument), waarvan de nieuwe eigenaar restauratie en herbestemmingsplannen heeft. Er is al een bouwhistorisch onderzoek gedaan en een opname van de bouwkundige staat gemaakt. Er is een architect ingeschakeld met ervaring met dergelijke projecten. Er is gesproken over de restauratiefilosofie en de MWC is positief over de serieuze aanpak.

## **9. Rondvraag**

De heer Van den Berg informeert naar de stand van zaken bij de Broekmolen. De eigenaar heeft tekeningen voor aanpassingen ingediend, maar die zijn niet correct. Hij heeft de gelegenheid gekregen om deze te corrigeren. Naar verwachting kunnen de plannen 2 maart in de MWC worden behandeld.

Tevens wijst de heer Van den Berg op mankementen aan de klokken van de St. Martinuskerk en vraagt wie daarvan de eigenaar is. De eigenaar van de toren is het kerkbestuur, maar de gemeente is eigenaar van het uurwerk. Er waren inderdaad problemen en die zijn verholpen. Daarnaast is er een probleem met de ledverlichting van de wijzers. Ook daarvoor wordt aan een oplossing gewerkt.

De heer Kremers informeert naar spanframes in de binnenstad. Mevrouw Jongeling weet dat het spanframe aan de Stationsstraat 18 tijdelijk is.

De heer Bukkems attendeert op het pand Kroonstraat 14 als potentieel gemeentelijk monument. Het pand heeft nu geen status maar bevat onder andere oude spanten.

Mevrouw Jongeling zegt dat dit pand wel in een beschermd dorpsgezicht ligt, waarmee het aanzien vanaf de straat wel beschermd is.

## 10. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 16.55 uur onder dankzegging van de aanwezigen voor hun inbreng.

Vastgesteld in de vergadering van 2 maart 2017,

J. Jongeling,  
Plv. voorzitter en secretaris

## Actielijst n.a.v. vergadering Commissie Cultuurhistorie 19-1-2017

Vergadering	Actiepunt	Planning	Actie door
29 apr 08	1. Oplossing voor archeologische informatieborden Molenakker voorleggen aan B&W, inclusief recente locaties (opnemen in werkplan herijking)	1 <sup>e</sup> kwartaal 2017	OSCW
30 april 15	2. 3 schuilbunkers kazerneterrein t.b.v. gemeentelijke monumentenlijst, plus inventarisatie KMS-terrein op potentiële monumenten	2 <sup>e</sup> kwartaal 2017	RB/m&a
10 dec 15	3. Inventarisatie binnenterreinen poorten opvragen bij Erfgoedcluster en VVVCW en CMW polsen voor gebruik	1 <sup>e</sup> kwartaal 2017	RB/m&a
7 feb 16	4. Stand van zaken handhaving Broekmolen	1 <sup>e</sup> kwartaal 2017	VTH
31 mrt 16	5. Handhaving Hoogstraat (Tiptop)	4 <sup>e</sup> kwartaal 2016	RB/VTH
21 juli 16	6. Monumentenbordje op Fatima Huis plannen (i.c.m. vergadering cie CH)	Zodra subsidie rond is	RB/mz
13 okt 16	7. Stand van zaken torenuurwerk Swartbroek	4 <sup>e</sup> kwartaal 2016	OCSW
19 jan 17	8. Voordragen archeologische sites voor gemeentelijk monumentenregister	3 <sup>e</sup> kwartaal 2017	ocsw